

Nr 9.

Ankom till riksdagens kansli den 14 mars 1922 kl. 4 e. m.

Första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 9, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förrättande av syn å lärareboställe.

I en inom andra kammaren av herr *Lindman m. fl.* väckt motion, nr 169, hemställes, att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t begära, det syneförrättningar å lärareboställen under skoldistriktets medverkan må verkställas av fullt opartiska, sakkunniga och edsvurna personer, samt att sådan förrättning endast då må förekomma, när vederbörande tillträdare eller distrikt sådant yrka.

Motionen.

Motionens yrkande omfattar såsom synes två punkter, och hava dessa av andra kammarens utskott behandlats var för sig. I den första begäres, att syneförrättningar å lärareboställen under skoldistriktets medverkan må verkställas av fullt opartiska, sakkunniga och edsvurna personer; i den andra, att sådan syneförrättning endast då må förekomma, när vederbörande tillträdare eller distrikt sådant yrka.

Efter erhållen remiss av motionen har andra kammarens första tillfälliga utskott i över densamma avgivet utlåtande yttrat följande beträffande den sistnämnda punkten i motionens yrkande:

”Vad åter angår det i motionen framförda yrkandet, att syneförrättning endast då må förekomma, när vederbörande tillträdare eller skoldistrikt sådant yrka, finner utskottet, att skäl kunna anföras för bifall härtill. Vid

Andra kammarens första tillfälliga utskott.

täta lärareombyten kunna obligatoriska syneförrättningar återkomma för ofta och medföra onödiga kostnader för statsverket. Icke minst gäller detta i fråga om obligatoriska syner å förhyrda lärareboställen.

Då det emellertid kan tänkas, att, därest synerna ej vore obligatoriska, tillträdare av lärareboställe icke skulle vilja påkalla syneförrättning, även om sådan vore av förhållandena starkt motiverad, torde en ändring av boställsordningen på denna punkt böra kompletteras med en bestämmelse om att, därest under loppet av fem år varken boställshavare eller skoldistrikt påkallat syn, skall sådan vid lärareombyte verkställas av inspektören utan att yrkande därom framställes."

Med stöd av vad i utlåtandet anförts hemställde andra kammarens utskott,

"1) att andra kammaren för sin del måtte besluta, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t begära, att syneförrättningar å lärareboställen endast då måtte förekomma, när vederbörande tillträdare eller skoldistrikt sådant yrka; samt

2) att förevarande motion i övrigt icke måtte till någon andra kammarens åtgärd föranleda."

Andra kammaren biföll sitt utskotts hemställan, varefter ärendet överlämnades till första kammaren, som hänvisade detsamma till förberedande behandling av sitt första tillfälliga utskott.

Utskottet.

Även utskottet finner skäl kunna anföras för bifall till den av motionärerna gjorda hemställan om sådan ändring i bestämmelserna rörande syn å lärareboställe, att syneförrättning endast då må förekomma, när vederbörande tillträdare eller skoldistrikt sådant yrka. Emellertid kan det, såsom andra kammarens utskott också framhållit, tänkas, att därest synerna ej vore obligatoriska, syneförrättning icke skulle komma till stånd, även om sådan vore av förhållandena påkallad. På grund härav har andra kammarens utskott i motiveringen till sin hemställan förordat en kompletterande bestämmelse av innehåll, att därest under loppet av fem år varken boställshavare eller skoldistrikt påkallat syn, sådan skall vid lärarombyte verkställas av folkskolinspektören, utan att yrkande därom framställes.

Ehuru det synes utskottet hava varit önskvärt, att andra kammarens utskott gjort hemställan jämväl i sistnämnda hänseende, så enär det torde kunna förväntas, att i samband med vidtagandet av den i berörda hemställan begärda ändring ovannämnda kompletterande bestämmelse lik-

väl kommer till stånd, anser sig utskottet icke förty böra tillstyrka första kammaren att biträda andra kammarens förevarande beslut oförändrat.

På grund av det anförda får utskottet hemställa,

att första kammaren måtte biträda andra kammarens i ärendet fattade beslut.

Stockholm den 14 mars 1922.

På utskottets vägnar:

TH. BORELL.

Närvarande vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet: herrar *Borell*, *Pauli*, *Johansson* i Östersund, *Strutz*, *Andersson* i Hägelåkra, *Andersson* i Myggenäs och *Lindstrand*.
